

Scenario

Ovaj scenario služi, da bi se odredila polazna pozicija i skicirali problemi, koji doređuju okvir proširenja Evropske Unije. On opisuje okruženje, u kom se kreću akteri kada se radi na određivanju kriterijuma, rokova i prelaznih pravila za prijem novih država u EU da bi se došlo do zajedničke odluke o budućem izgledu «evropske kuće».

Stvarna situacija:

Evropska integracija je od početka bila otvoren proces, koji je vremenom obuhvatao sve više zemalja. Od osnivanja Evropske zajednice za čelik i uglj od strane Francuske, Italije, Nemačke i tri zemlje Beneluksa 1951. Evropa je doživela pet proširenja. Posljednje proširenje Evropske unije bilo je u januaru 2007. g., kada su se priključile Bugarska i Rumunija. Ovo proširenje od posebne je važnosti jer je time okončana višedecenijska podjela evropskog kontinenta. Već je historijskim pristupom Estonije, Letonije, Litve, Malte, Poljske, Slovačke, Slovenije, Češke, Mađarske i Kipra u maju 2004. g. konačno prevaziđena nekadašnja „Čelična zavjesa“, koja je bila podijelila Evropu za Istok i Zapad. Evropska kuća broji sad 27 punopravih članica. Ukupno je 480 miliona ljudi koji žive u granicama EU-a s 11,1 biliona eura, tj. jednom četvrtinom ukupnog bruto društvenog dohotka cijelog svijeta.

Scenario:

Naš scenario se orijentiše na zemlje, koje žele da postanu članice EU-a: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Hrvatska, Makdonija, Crna Gora, Srbija i Turska. U prvoj fazi nakon proširenja iz 2004. i 2007., stare i nove članice su stekle prva iskustva sa mogućnostima i problemima saradnje u velikoj Uniji 27 zemalja. Sada su zajedno suočeni sa odlukom o šestom proširenju jer je svih osam država najavilo da će čim prije podneti zahtev za članstvo. Ovo predstavlja veliki izazov za EU i njene institucije. Treba li EU primiti dodatne članice? Ako da, pod kojim uvjetima? I kada?

Suočeni sa tako teškim odlukama danas se sastaju Evropska Komisija, Savet ministara, poslanici Evropskog parlamenta i predstavnici/-e zemalja koje žele da postanu članice, da diskutuju o kriterijumima rokovima i uslovima sledećeg potencijalnog proširenja. Svi zajedno moraju doći do odluke o budućnosti Evrope. Diskusija se odvija u formalnim okvirima, koji su propisani Ugovorom o Evropskoj Uniji koji svakoj instituciji dodeljuje ulogu.

Proširenje se uglavnom posmatra kao proces od koga profitiraju obe strane. Za kandidate ono pokreće administrativne i političke reforme kao i ekonomski rast. Velikodušna pomoć EU – finansijska i sl. – još povećava te beneficije. Što se tiče EU, proširenje predstavlja mogućnost izvoza vrednosti, kao što su osnovna ljudska prava, poštovanje manjina i zakona, kao i proširenje slobode, stabilnosti i demokratije koje je stvorila evropska integracija. Do kojeg će rezultata doći 27 ministrica i ministara vanjskih poslova na svom sljedećem sastanku Savjeta, potpuno je otvoren.

Sljedeći problemi trenutno su prisutni na političkoj sceni u okviru pregovora o pristupanju:

1. Postoji diskusija o pitanju **gdje su konačne granice EU-a** i ima li smisla i dalje je proširivati. U ovom kontekstu razgovara se i o mogućim opcijama vezano za proširenje. Naročito u slučaju Turske često se govori o alternativnom rješenju u odnosu na puno članstvo s obzirom da neke članice imaju stav da Turska geografski ne pripada Evropi i da se isuviše razlikuje od EU-a u kulturološkom smislu. S druge strane stavlja se protuargument da Eu nije kulturološki ni religijski klub, već zajednica vrijednosti, koaj živi upravo od različitosti.

2. Drugi potencijal za sukobe tiče se **finansiranja proširenja**. Već sada postoji znatna razlika u imućnosti između starih i novih (posebno onih od 2007. g.) članica Bugarske i Rumunije, koju EU pokušava pokriti novčanom pomoći u milijarderskim iznosima. Neke od sadašnjih članica se pribojavaju da će izgubiti određene finansijske privilegije ukoliko dodje do daljnjeg proširenja. Ukupno bi bilo potrebno još više novca kako bi se starim i novim siromašnijim zemljama garantirala potrebna podrška. Poseban otpor pružaju zemlje koje najviše doprinose budžetu Unije.
3. Nadalje, diskusije postoje i u vezi s mogućim **posljedicama proširenja na privredu i tržište rada u sadašnjim članicama**. Mnoge od ovih pogođenih zemalja boje se da će preduzeća izmjestiti svoju proizvodnju u potencijalne nove članice jer su tamo plaće i troškovi proizvodnje niži, a da će, zbog slobodnog kretanja ljudi, jeftina radna snaga iz ovih država doći raditi u stare zemlje članice.
4. Diskusija o proširenju EU-a mora se gledati uvijek u međunarodnom kontekstu. Posebno dva međunarodna sukoba imaju utjecaja na pregovore o pristupanju s obzirom da se tiču zemalja pristupnica. Najprije se radi o sukobu oko Kipra, i to u pregovorima s Turskom. Od 1974. g. otok je faktički podijeljen na dva dijela: na tursko-kiparski sjever, koji je Turksa priznala kao neovisnu državu, te na grčko-kiparsku republiku na jugu, koja je od 2004. g. članica EU-a, ali nije priznata od Turske. Referendum UN-a o ponovnom ujedinjenju otoka propao je u aprilu 2004. g. odbijanjem grčko-kiparskog stanovništva na jugu otoka.
5. Drugi, teški sukob koji se odražava na pregovore o pristupanju jesu **ratovi na Balkanu devedesetih godina**. Ovi nasilnički sukobi između različitih etničkih grupa, koji su uslijedili raspadom Republike Jugoslavije, donijeli su užasavajuća „etnička čišćenja“ i protjerivanje stotina hiljada ljudi, te su dugoročno destabilizirali regiju. Moguće pristupanje EU-u jedne od osam zemalja moglo bi biti u funkciji uzora za druge zemlje i bilo bi daljni značajan korak u dugoročnom pomirenju na Balkanu. U ovom kontekstu još nije završena priča o počinjenim **ratnim zločinima**. Saradnja s međunarodnim sudom mogla bi se nadalje pobošljati.
6. **Priznavanje Kosova** kao neovisne države unijelo je nemir u Evropsku uniju. Pet zemalja Eu-a još nisu priznale Kosovo: Španija, Grčka, Kipar, Rumunija i Slovačka. Prijem države koja još nije priznata od svih članica EU-a nezamisliv je. EU mora naći zajedničku poziciju prema Kosovu.
7. Grčka odbija priznati **Republiku Makedoniju** pod svojim ustavnim nazivom. Svađa oko pitanja smije li EU, i ako da, ko smije odrediti kako će se neki drugi narod nazivati, rasplamsala se. Države EU-a nemaju jedinstveno mišljenje o ovom pitanju. S vetom jedne države članice nije moguće primiti novu državu u EU.
8. Na kraju, diskusija o proširenju je uvek i diskusija o **samoj EU i njenoj takozvanoj „sposobnosti da prima nove članove“**. Što više članica učestvuje u odlučivanju u institucijama, to su komplikovanije i teže ove procedure. Zato su se dosadašnja proširenja odvijala uporedo sa reformama institucija i procesa odlučivanja EU. Različita gledišta postoje i o pitanju kako pripremiti institucije EU-a za veći broj članica.

Institucije i mehanizmi odlučivanja EU-a bude okvir u kojem su svi ovi različiti interesi mogu biti izbalansirani i dovedeni ko kompromisa. Na kraju krajeva, radi se o tome da se dođe do usaglašavanja geografske i organizatorske forme Evropske unije, što bi donijelo prednosti za sve strane. Budućnost Evrope leži sada u Vašim ruakam. Mnogo sreće u pregovorima!

Simulacija skraćuje proces proširenja na nekoliko sati, a koji u stvarnosti traje više godina.

Informacije

EU se smatra otvorenom zajednicom, kojoj može da se priključi svaka evropska država, koja je spremna da ostvaruje ciljeve ugovora, i u dogledno vreme može da ispuni određene kriterijume. Pri tome se svaka zemlja ocenjuje posebno. Primjenjuju se sledeći propisi:

Važni članovi ugovora

Član 49. Ugovora o Evropskoj Uniji

„Svaka evropska država koja poštuje načela navedena u članu 6, tačka 1, može da zatraži da postane članica Unije. Ona svoj zahtev upućuje Savetu, koji posle konsultovanja Komisije i nakon dobijanja saglasnosti Evropskog Parlamenta jednoglasno donosi odluku. Evropski Parlament usvaja svoju odluku apsolutnom većinom članova koji ga čine.

Uslovi prijema i izmene koje ovaj prijem prouzrokuje u Ugovorima na kojima se zasniva Unija, predmet su sporazuma između država članica i države države podnosioca zahteva. Taj sporazum se podnosi na ratifikaciju od strane svih država potpisnica Ugovora, u skladu sa njihovim ustavnim propisima.”

Član 6 (1) Ugovora o Evropskoj Uniji

„Unija se zasniva na načelima slobode, demokratije, poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda kao i pravne države; ova načela su zajednička svim državama članicama.”

Kriterijumi iz Kopenhagena

Na samitu u Kopenhagenu 1993. god. su šefovi država i vlada EU odlučili, da još konkretizuju odluke člana 49 o prijemu novih članova. Uslovi poznati kao kriterijumi iz Kopenhagena određuju, da država, koja želi da postane član EU mora da ispuni sledeće političke i ekonomske kriterijume:

- Stabilne institucije kao garancija demokratije i vladavine prava, poštovanje ljudskih prava i zaštita manjina
- Funkcionalna tržišna privreda i sposobnost, da se izdrži pritisak konkurencije i tržišnih snaga
- Sposobnost, da se ispune sve obaveze članstva i preuzmu svi propisi, standardi i politika, koji čine pravni sistem EU (*acquis communautaire*)

M 3. Protokol razgovora

[illegible]

Uloga sagovornika:

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

M 4. Poslovnik

(staviti znak „x”)

- ☐ Saveta Evropske Unije
- ☐ Komisije Evropskog parlamenta
- ☐ Evropske komisije

Ovime utvrđuje sledeći poslovnik

.....

.....

1.

.....

.....

.....

2.

.....

.....

.....

3.

.....

.....

.....

4.

.....

.....

.....

5.

.....

.....

.....

6.

.....

.....

.....

M 5. Zahtev za prijem

Ministarstvo inostranih poslova

Zahtev za članstvom u Evropskoj Uniji

Ovime svečano objavljujemo razloge za naš zahtev, da postanemo član Evropske Unije.

Razlozi:

(Potpis)

(Datum)

M 6. Nalog Saveta Evropske Unije

Savet Evropske Unije

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ovime Savet Evropske Unije daje Komisiji nalog, da izrazi svoj stav po pitanju zahteva za članstvo sledećih država:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brisel,

M 7. Stav Evropske komisije

Evropska Komisija

Stav

O pristupanju država Evropskoj Uniji

Evropska komisija proširenje posmatra kao dalji korak ka ispunjavanju smisla i namera Rimskih ugovora iz 1957. godine.

Na pozornici aktuelnih evropskih zbivanja i jedinstvenosti evropske integracije potrebno je iskoristiti istorijsku šansu i proširiti Evropu.

U istočnoj i jugoistočnoj Evropi će biti demokratske i ekonomske stabilnosti samo ako se odgovarajućim zemljama članstvo stavi u izgled. To pre svega važi u pogledu na očekivanja i nade stanovništva regija, koje u maju 2004. god. još nisu pristupile EU.

Evropska komisija je mišljenja da će dovođenje u pitanje proširenja Evropske Unije na istok i jugo-istok dovesti do stagnacije procesa evropske integracije. Time nastaje opasnost da napredak poslednjih decenija doživi osetno nazadovanje. Ali, njoj je jasno, pred sa kakvim problemima i izazovima će se suočiti EU prilikom sledećeg proširenja. Ukratko, Komisija zastupa shvatanje, na se na putu ka proširenju Evropske unije može napredovati prema dogovorenom planu.

Komisija stoga preporučuje, da se pregovori o članstvu započnu sa sledećim zemljama:

-
-
-
-

Mogući kandidati su i:

-
-
-
-

Sledeći uspesi su postignuti u zemljama, koje žele da postanu članice:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Problemi i dalje postoje u sledećim oblastima:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Naročiti sporaumi treba da budu postignuti za:

-
-
-

Veoma je važno da Savet Unije donese odluku o mogućim prelaznim periodima.

Brisel,

.....
Predsednik/-ca Komisije

M 8. Poziv Saveta Evropske Unije

Brisel,

Savet Evropske Unije

Poštovane dame i gospodo,

drago nam je što ćemo Vas pozdraviti kao predstavnike zemalja kandidata za članstvo na našoj sednici, dana u časova u Sali za sednice 1. Molimo Vas da pripremite kratku prezentaciju Vaših interesa za članstvo. Imaćete priliku da za pet minuta predstavite prednosti i perspektive koje Vašoj zemlji nudi članstvo u EU. Molimo Vas da se pripremite i za kritična pitanja.

U nastavku sednice održaće se kratka konferencija za predstavnike medija.

Radujemo se Vašem dolasku!

M 9. Saopštenje za medije Evropskog parlamenta

EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
EUROPEAN PARLIAMENT
PARLAMENTO EUROPEO
PARLEMENT EUROPEEN
PARLAMENTO EUROPEO
EUROPESKES PARLEMENT
PARLAMENTO EUROPEU
EUROPEAN PARLAMENTI
EUROPAPARLAMENTET

Brisel,

Poštovane dame i gospodo,

srdačno Vas pozivamo da učestvujete na našoj otvorenoj sednici dana u časova u sali za sednice. U nastavku ćete imati mogućnost da postavljate pitanja na kratkoj konferenciji za novinare.

Evropski parlament

M 10. Informacije za štampu kandidata za članstvo

Državna novinarska služba

Poštovane dame i gopsodo,

ovim pute Vam šaljem kratke informacije o stanju privrednog i političkog razvoja u našoj zemlji. Nadam se da će Vaše novine ujednačeno izveštavati o našoj zemlji.

Srdačni pozdravi

M 11. Stav Komisije Evropskog parlamenta

EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
EUROPEAN PARLIAMENT
PARLAMENTO EUROPEO
PARLEMENT EUROPEEN
PARLAMENTO EUROPEO
EUROPES PARLEMENT
PARLAMENTO EUROPEU
EUROOPAN PARLAMENTTI
EUROPAPARLAMENTET

Brisel,

EVROPSKI PARLAMENT

KOMISIJA ZA INOSTRANE POSLOVE

Na sednici održanoj Komisija za inostrane poslove je detaljno razmotrila argumente za i protiv ponovnog proširenja evropske Unije.

Za ceokupni plenum Evropskog parlamenta, komisija je zauzela sledeći stav:

Brisel,

.....
Predsednik/-ca komisije

M 12. Objašnjenje Saveta Evropske Unije

Brisel,

Savet Evropske Unije

Poštovane dame i gospodo,

Ovime nalažemo Evropskoj komisiji da započne pregovore o članstvu sa državama

uz sledeće početne uslove:

Komisija je dužna da stalno obaveštava Savet i Evropski parlament o toku pregovora i da iznese potpuni nacrt ugovora.

Brisel
Predsednik Saveta

M 13. Sprazum o pristupanju Evropskoj Uniji

Brisel,

Evropska Komisija, Brisel

Sporazum o pristupanju EVROPSKOJ UNIJI

Predstavnice i predstavnici

.....
.....
.....

su odlučili, da će dana biti primljena u Evropsku Uniju

Dogovoreni su sledeći uslovi priključenja

§ 1

§ 2

§ 3

§ 4

Brisel,

.....
Potpis opunomoćenika/-ce
zemlje kandidata

.....
Potpis predsednika Saveta

M 14. Pozivnica Evropske komisije

Brisel,

EVROPSKA KOMISIJA

Pozivnica

Na

Konferenciju povodom prijema novih država u Evropsku Uniju

dana, u časova

u Sali za konferencije

Pozvani su svi predstavnici i predstavnice Saveta i Evropskog parlamenta, poslanici zemalja kandidata kao i predstavnici medija.

Dnevni red:

1. Govor predsednika/-ce Komisije
2. Govor predstavnica i predstavnika Saveta
3. Govor predstavnica i predstavnika Parlamenta
4. Govor predstavnika i predstavnika zemalja kandidata
5. Potpisivanje sporazuma o članstvu
6. Zajednička konferencija za novinare

M 16. Predlozi za hitnu vest

BRISSEL – LUKSEMBURG – STRASBUR

BRISELU PRETI SAOBRAĆAJNI KOLAPS

Kako je upravo javio belgijski sindikat prevoznika, danas će širom zemlje štrajkovati radnici međunarodnog aerodroma u Briselu i belgijske železnice. Štrajk će početi u časova, t.j. od tog trenutka ne postoje mogućnosti da se vratite u svojim domovima.

Do časova mora biti donešena konačna odluka o prijemu novih zemalja u Evropsku Uniju.

BRISSEL – LUKSEMBURG – STRASBUR

UHAPŠEN TURSKI BORAC ZA LJUDSKA PRAVA

Jutros je u Turskoj uhapšen predsednik Turskog društva za borbu za ljudska prava. Ovaj događaj nažalost pokazuje, da je Turska uprkos svim obećanjima još uvek daleko od prijema u EU. Obećanja Ankare, da će se situacija u oblasti ljudskih prava poboljšati, tek se moraju ispuniti.

Sada su Evropski savet i parlament izazvani, da razmisle o svom sadašnjem stavu prema Turskoj i da jasno odgovore na ove najnovije provokacije.

M 17. Lista potrebnog materijala

	Broj	Sređeno
1. Scenario-opis za svakog učesnika		
2. Profil Saveta Unije (Savet ministara) / profili država		
3. Profil Evropskog parlamenta / profili država		
4. Profil Evropske Komisije		
5. Novinari		
6. Profil der zemalja kandidata/profili država		
7. Informacije o zemljama kandidatima		
8. Protokoli, pozivnice, glasačke kartice (dosije)		
9. Tekstovi za radne grupe		
10. Kartica sa imenom na stolu		
11. Zvono za sednice, čekić za sednice		
Ostalo:		
Olovke, selotejp, krep-papir		
Grafoskop/bela tabla/tabla		
Zid za poruke ili zidni plakati za novinare		
Kasetofon za intervjue		
Videokamera i video-uređaj za novinare		
Laptop ili pisaća mašina/ aparat za fotokopiranje		

M 18. Nadležnosti i ovlaštenja

Evropska komisija

Sastav i zadaci:

- Predsednik i još 26 komisara
- Zastupništvo Zajednice unutrašnjem i spoljnom političkom domenu
- Garantovanje funkcionisanja i razvoja Zejedničkog tržišta

Sredstva:

- Ovlašćenje za sudelovanje u donošenju (pravo inicijative), sprovođenju i kontroli prava Zajednice
- Zastupanje Unije na međunarodnom nivou

Funkcije i ovlašćenja u simulaciji:

- Praćenje čitavog procesa proširenja
- Izrađivanje stava Saveta Unije o mogućnostima zemalja kandidata da postanu članice.
- Po nalogu Saveta vodi pregovore sa kandidatima za članstvo.
- Izrađuje predlog sporazuma o pristupanju EU
- Ipak nema pravo glasa o krajnjem ishodu pregovora

Evropski parlament:

Sastav i zadaci:

- 782 poslanika iz 27 zemalja članica EU.
- Savetodavna i kontrolna funkcija, naročito prema Komisiji
- Pravo saradnje u zakonodavstvu i određivanju budžeta.
- Davanje saglasnosti sporazumu o pristupanju i asocijaciji

Sredstva:

- Savetodavna i kontrolna ovlašćenja
- Izglasavanje nepoverenja prema Evropskoj komisiji.

- Pravo odluke u procesu donošenja zakona
- Nadležnosti u oblasti budžeta
- Izbor jednog predstavnika građana

Funkcija i ovlašćenja u simulaciji:

- Savetovanje pri podnošenju zahteva za članstvo
- Zauzimanje stava prema zahtevima za članstvo
- Pravo na donošenje konačne odluke sa apsolutnom većinom članova

Savet Evropske Unije

Sastav i zadaci:

- Po jedan ministar iz svake zemlje članice
- Zakonodavna i izvršna funkcija

Sredstva:

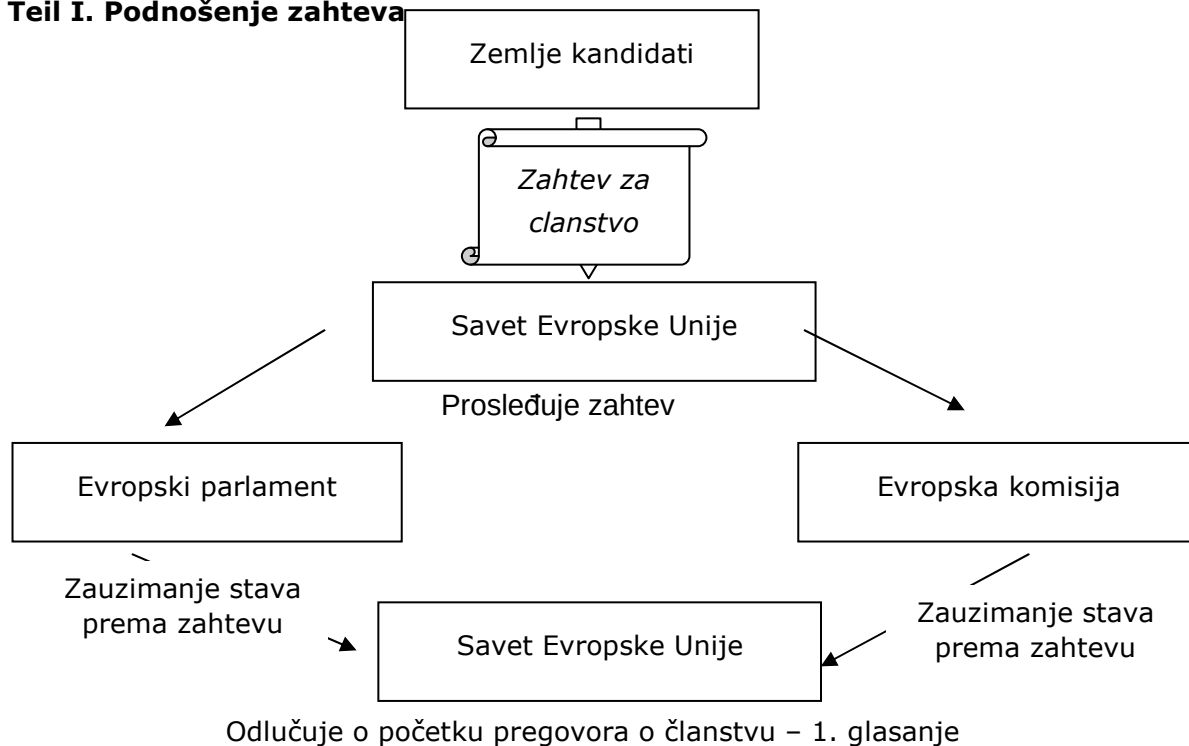
- Koordinacija nacionalne politike
- Donošenje pravnih akata
- Izvršna ovlašćenja

Funkcija i ovlašćenja u simulaciji:

- Savetovanje o zahtevima za članstvo
- Određivanje političkog okvira za proces proširenja
- Donošenje odluke o početku pregovora o članstvu
- Davanje naloga Komisiji da vodi pregovore
- Jednoglasno odlučuje o priključenju kandidata

M 20. Proces primanja novih članova u planskoj igri

Teil I. Podnošenje zahteva

Teil II. Pregovori o članstvu

